

VASTE PLANTEN KIEZEN

In je Bloemrijk wil je ongetwijfeld de rijke bloei van vaste planten toevoegen. Dit zijn niet-houtige, overblijvende planten, die vaak meerdere jaren leven en meermaals bloeien. Een andere term voor deze categorie is 'kruidachtige planten'. Veel van deze planten sterven in de winter bovengronds af, trekken zich terug in de grond voor een winterslaap en lopen dan in het voorjaar weer uit.

BODEM, STANDPLAATS EN ONDERHOUD

Ga je vaste planten kiezen voor je Bloemrijk, dan zul je al gauw overweldigd worden door het aanbod. Er zijn zóveel verschillende groei- en bloemvormen, hoogtes, kleuren en bloeitijden. De keuze voor de juiste planten vergt zeker wel wat vooronderzoek. Het is bijvoorbeeld belangrijk om eerst te weten wat voor grondsoort je hebt (in Rivierenland vaak klei) en op welke plek je planten zullen komen (zon, schaduw of halfschaduw). Dit maakt je keuze al wat beperkter.

Bovendien kun je vooraf ook nadenken over het onderhoud dat de planten vergen. Wil je planten die je maar eens per jaar moet terugknippen of zijn er vrijwilligers die graag regelmatig bijvoorbeeld de dode bloemen willen verwijderen? Wellicht is het een goed idee om met een klein perk te beginnen en eerst te bekijken hoe dit uitpakt.

BLOEIBOOG: HOOGZOMERPIEK

Kies vervolgens het beste voor enkele soorten die elkaar in bloeitijd opvolgen, met het oog op een zo lang mogelijk voedselaanbod voor bestuivers (de zogenaamde 'bloeihoog'). Houd er rekening mee dat de meeste vaste planten vanaf halverwege de zomer tot de vroege herfst hun bloeipeik beleven. Er zijn gelukkig uitzonderingen: van vroege winterbloeiers (helleborussen bijvoorbeeld worden volop bezocht door vroege bijen!) tot herfstasters en hemelsleutel met bloei tot ver in het najaar. Daarnaast is het een goed idee je aanbod aan te vullen met bijvoorbeeld bloembollen (vooral voorjaarsbloeiers als krokus), zodat de bloeihoog nog verder wordt verlengd.

WATERBEHOEFTE

Het is ook verstandig bij je keuze rekening te houden met (de steeds vaker voorkomende) droogteperiodes. Tenzij je een goed bewateringssysteem hebt, kun je daarom het beste kiezen voor relatief droogtebestendige soorten. Anders lopen jullie in hete zomers eindeloos met gieters te sjouwen! Dit is extra belangrijk als je planten in bloembakken komen te staan. In de volle grond zullen ze dieper kunnen wortelen en dus gemakkelijker zelf hun benodigde water en voeding kunnen zoeken. In bloembakken hebben ze meer hulp nodig en zul je wat vaker moeten water geven.

DROOGTEBESTENDIG

Duizendblad, ezelsoor, kattenkruid, zonnehoeve en geraniumsoorten, of de inheemse soorten prikneus, beemdkruid en slangenkruid bijvoorbeeld zijn goed droogtebestendig. Ook kruiden als wilde marjolein, wilde tijm en salie kunnen bijzonder goed tegen droogte, zijn populair bij bestuivers én bloeien vaak lang en uitbundig. Ze zijn bovendien wintergroen: fijn als er in een bloembak in de winter ook nog wat te zien is!

WINTERHARD OF VORSTGEVOELIG

Kies het liefst voor winterharde soorten. Je wilt waarschijnlijk geen extra werk om de planten in het najaar op te graven en naar binnen te halen om te overwinteren, zoals je in je eigen tuin misschien wel zou doen. Tenzij je kleine, handzame potten of bloembakken in je Bloemrijk hebt. Vorstgevoelige planten kun je eventueel wel beschermen met een dikke laag blad of stro op de bodem.

KEUZEHULP

Handige tools om te helpen bij je plantkeuze:

- De [plantenzoeker](#) van Velt. Geef lichtinval, bodemsoort en vochtgehalte van je gewenste locatie in en de plantenzoeker geeft je een keur aan geschikte soorten. Je kunt dit verder verfijnen op o.a. bloemaand, hoogte, kleur en of de soort inheems moet zijn.
- Bloemenpark Appeltert heeft een [plantencyclopedie](#). Je kunt filteren op vaste planten en o.a. je gewenste blad- en bloeikleur, standplaats en bloeiperiode kiezen. Kijk in dit [overzicht](#) of ga gewoon eens kijken bij de voorbeeldtuinen in het park om soorten 'live' in bloei te zien. Nog meer info over vaste planten (groepen) vind je [hier](#).
- In de brochure [Geef de Bij een Bloemetje](#) van Bij Bewust Betuwe vind je een lijst met vaste planten die extra aantrekkelijk zijn voor bestuivers.
- Wil je vooral vlinders trekken, bekijk dan de [plantenlijst van de Vlinderstichting](#). Ook staan alle [planten van de Vlindertuin in Tiel online](#). Die zijn niet allemaal inheems, maar hebben wel waarde voor vlinders. En het (mensen)ooog wil ook wat!

ONZE GONZENDE FAVORIETEN

	Bloeitijd	Zon	Halfschaduw	Schaduw
Kruipend zenegroen / Ajuga reptans	mei-okt	X	X	X
Duizendblad / Achillea millefolium	jun-okt	X	X	
Vrouwenmantel / Alchemilla mollis	mei-aug	X	X	X
Hemelsleutel / Sedum (Telephium)	aug-okt	X	X	
Beemdkroon / Knautia arvensis	mei-sep	X		
Ooievaarsbek / Geranium 'Rozanne'	mei-nov	X	X	
Knoopkruid / Centaurea jacea	jun-okt	X		

INHEEMSE PLANTEN EN INVASIEVE EXOTEN

Graag wijzen we ook bij het kiezen van vaste planten nog eens op het nut van inheemse soorten voor onze inheemse bestuivers. Lijnrecht tegenover inheemse planten staan de invasieve exoten. Dit zijn door mensen geïmporteerde (tuin)planten, die zich soms ook buiten onze tuinen gemakkelijk verspreiden en zo een bedreiging vormen voor onze inheemse plantsoorten. FLORON biedt hier met '[Tuin er niet in](#)' een boel nuttige informatie over, plus enkele downloads zoals een [plantenlijst](#) met alternatieven (behalve vaste planten ook struiken en bomen).

DE HOOGTE IN!

Denk ten slotte ook eens aan een verticale aankleding van je Bloemrijk met klimplanten. Het liefst zijn die natuurlijk ook inheems, zoals bosrank, klimop of wilde kamperfoelie. Die kunnen eveneens bijzonder waardevol zijn voor de biodiversiteit, als drachtplant of bron van nectar en stuifmeel. Je kunt ze ook mooi door een gevestigde boom, struik of haag laten groeien. Of gebruik deze natuurlijke klimmers om een eventueel aanwezige muur of schutting in je Bloemrijk te verzachten.

